

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Algemene Sociale Wetenschappen van de Universiteit Utrecht

Gegevens

datum	Naam instelling	: Universiteit Utrecht
16 december 2013	Naam opleiding	: wo-bachelor
onderwerp		Algemene Sociale Wetenschappen (180 ECTS)
Definitief besluit	Datum aanvraag	: 28 september 2012
accreditatie wo-bachelor	Variant opleiding	: voltijd
Algemene Sociale	Afstudeerrichtingen	: Arbeid, Zorg en Welzijn (Social Policy and Social Intervention, Jeugdstudies en Multiculturalisme)
Wetenschappen van de	Locatie opleiding	: Utrecht
Universiteit Utrecht	Datum goedkeuren	
(000876)	panel	: 21 februari 2012
uw kenmerk	Datum locatiebezoeken	: 26 en 27 april 2012
O&O 12.21110	Datum visitatierapport	: juli 2012
ons kenmerk	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 12 juli 2012
NVAO/20133958/ND		

bijlagen

3

Aanvullende informatie

De NVAO heeft bij brief van 17 juni 2013 de instelling aanvullende informatie gevraagd over de afweging van het panel en de bevindingen die het panel hebben overtuigd van een goed als oordeel voor standaard 2 en 3. De NVAO vroeg het panel zich hierbij te richten op de nadelige gevolgen van de tot kritieke hoogte gestegen staf-student ratio en aanverwante problematiek. Bij brief van 19 juli 2013 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen. Het panel heeft in de brief aangegeven dat veel positieve zaken de minder gunstige staf-studentratio en aanverwante problematiek ruimschoots compenseren. Daarnaast geeft het panel in de aanvullende informatie aan dat de opleiding op inventieve en positieve wijze omgaat met de stijgende spanning tussen beschikbare middelen en ernaar streeft geen concessies te doen aan de onderwijskwaliteit. De NVAO heeft de aanvullende informatie meegenomen in haar besluitvorming.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Inlichtingen

Lisette Winsemius
+31 (0)70 312 23 81
l.winsemius@nvaio.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nvaio.net | www.nvaio.net

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie op minimale wijze is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding goed heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Dit rapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van de commissie Algemene Sociale Wetenschap over de gelijknamige bachelor- en masteropleiding van de Universiteit Utrecht. De commissie baseert haar oordeel op informatie uit de zelfevaluatie-rapporten, de bestudeerde scripties, de documenten die tijdens het bezoek ter inzage beschikbaar waren en tijdens de gesprekken verkregen inlichtingen. De commissie heeft voor beide opleidingen zowel positieve aspecten opgemerkt als verbeterpunten gesignaleerd. Na deze tegen elkaar te hebben afgewogen, is de commissie tot het oordeel gekomen dat beide opleidingen voldoen aan de eisen voor basiskwaliteit die de voorwaarde zijn voor heraccreditatie.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De bachelor- en masteropleidingen Algemene Sociale Wetenschappen (ASW) richten zich op het opleiden van interdisciplinair geschoolde sociaalwetenschappelijke professionals. Om een geïntegreerd begrip van de mensmaatschappij interactie mogelijk te maken, combineren zij onderzoeksbenaderingen en kennis uit een veelheid van disciplines, waaronder de sociologie, psychologie, pedagogiek, sociale geografie, politicologie, antropologie en communicatiewetenschap. De interdisciplinaire benadering krijgt met name vorm binnen een drietal specialisatierichtingen, te weten 1. Arbeid, zorg en welzijn: beleid en interventie, 2. Jeugdstudies, en 3. Multiculturalisme in vergelijkend perspectief. Deze specialisatierichtingen sluiten aan bij de onderzoeksprogramma's van de ASW-leerstoelgroepen en zorgen voor een continue, actuele koppeling tussen theorie, empirie en praktijk.

Beide opleidingen gaan er vanuit dat een aanzienlijk deel van de studenten terecht komt in beleidsfuncties bij de (semi-) overheid, in de publieke sector en in het bedrijfsleven. De eindkwalificaties van de bachelor- en de masteropleiding omvatten daarom zowel academische- als beleidsgerichte vaardigheden en kennis. Afgestudeerden moeten in staat zijn om sociaalwetenschappelijke kennis theoretisch en onderzoeksmatig te verbinden met sociale vraagstukken en de bijbehorende kwesties van beleid en interventie. Ten aanzien van interdisciplinariteit gaan de mastereindkwalificaties verder dan die van de bacheloropleiding. Waar bacheloralumni vooral geacht worden om een interdisciplinair perspectief te herkennen en op waarde te schatten, dienen masteralumni kennis en methoden uit verschillende sociaalwetenschappelijke disciplines zelfstandig te kunnen integreren.

Na bestudering van de door de opleidingen geformuleerde eindkwalificaties heeft de commissie geconcludeerd dat deze logisch voortvloeien uit de doelstellingen en het domeinspecifiek referentiekader. De eindkwalificaties zijn qua niveau, oriëntatie en inhoud voldoende geconcretiseerd en passen bij een universitaire opleiding. Door relatering aan de Dublin-descriptoren is gegarandeerd dat de opleidingen voldoen aan internationale eisen.

Grote waardering heeft de commissie voor het interdisciplinaire uitgangspunt dat de opleidingen een duidelijke 'eigenheid' en meerwaarde geeft.

Pagina 3 van 8 Wat de commissie betreft weten de opleidingen een goede balans te vinden tussen breedte en focus. Ook het streven naar de integratie van praktische en theoretische kennis vindt de commissie prijzenswaardig, al stelt zij vast dat de balans op dit moment doorslaat naar academische kennis en vaardigheden. In de toekomst zou het beleidsgerichte karakter van de opleidingen ASW nog sterker mogen doorklinken, niet alleen in de eindkwalificaties, maar ook in de benadering van het beroepenveld.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het bachelorcurriculum ASW bestaat uit een verplicht majordeel (75 ECTS), majorgebonden keuzeruimte (60 ECTS) en profileringsruimte (45 ECTS). Na het doorlopen van het verplichte

majordeel, waarin inleidende cursussen worden aangeboden, kiezen studenten in de keuzeruimte een studierpad. Zij volgen cursussen die thematisch aansluiten bij de specialisatierichting en werken uiteindelijk toe naar een bachelorthesis. De profileringsruimte gebruiken zij als voorbereiding op een specifieke master of voor een stage of kort verblijf in het buitenland.

De drie specialisatierichtingen keren ook terug in het mastercurriculum (60 ECTS). Hierin volgen studenten een combinatie van cursorische vakken en methoden- en techniekenonderwijs en werken zij zelfstandig aan het masterproject, waarin zij geacht worden de volledige empirische cyclus te doorlopen. Zij beëindigen het masterproject met een mondelinge en schriftelijke presentatie van de behaalde onderzoeksresultaten.

De commissie stelt vast dat de bachelor- en masteropleiding een wetenschappelijk georiënteerd programma aanbieden dat de studenten goed in staat stelt de beoogde eindkwalificaties te realiseren. Zij is met name enthousiast over de recent in de bacheloropleiding ingevoerde studierpaden. Die zorgen niet alleen voor aansluiting bij het lopende onderzoek (en dus bij de aanwezige expertise onder de docenten), maar leiden ook logisch toe naar de masterfase, waarin de thema's van de studierpaden terugkeren als zelfstandige programmavarianten. Ondanks de grote verwevenheid tussen de bachelor- en de masteropleiding blijft het voor studenten wel mogelijk om uit te stromen naar andere masterprogramma's, wat in de praktijk ook veelvuldig voorkomt.

De commissie beoordeelt de studeerbaarheid van het programma, mede door de doorlopende leerlijnen, als goed. Het niet al te ruime aantal contacturen wordt gecompenseerd door de bevologenheid van de staf, die, ondanks een hoge werkdruk, in samenspraak met de studenten blijft streven naar verdere verbetering van de opleidingen. Een aspect dat volgens de commissie meer aandacht zou mogen krijgen, is internationalisering. Op dit moment laten de opleidingen nog niet erg veel ambitie zien op het gebied van het aantrekken van buitenlandse studenten en het bevorderen van buitenlandbezoek van eigen studenten.

Wanneer zij het bachelor- met het mastercurriculum vergelijkt, constateert de commissie dat de bacheloropleiding na de recente curriculumwijziging een doordachte, evenwichtige indruk maakt. Het curriculum van de masteropleiding doet wat fragmentarischer aan, met name door de ongelijksoortige opbouw van de drie masterprogramma's die elk een eigen verdeling kennen tussen cursorische vakken, masterproject en stage. De verbetering die het opleidingsmanagement enige tijd geleden heeft ingezet met de invoering van de drie thematische programma's zou, wat de commissie betreft, kunnen worden afgerond door een betere onderlinge afstemming van best practices.

Pagina 4 van 8 Ook pleit de commissie graag voor waakzaamheid wat betreft de instroom in de masteropleiding. Om te waarborgen dat het niveau gehandhaafd blijft bij een heterogene instroom, is het snel wegwerken van eventuele deficiënties van groot belang.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie heeft vastgesteld dat beide opleidingen beschikken over een goed functionerend systeem van toetsing. De tentaminering sluit over het algemeen goed aan bij de inhoud van de lesstof en er worden verschillende toetsvormen gebruikt om te garanderen dat studenten alle geformuleerde leerdoelen realiseren. De gehanteerde toetsprocedures zijn fair en functioneel en de rollen van de verschillende betrokken gremia zijn helder gedefinieerd. De ervaringen van studenten tonen aan dat studentevaluaties serieus worden genomen en leiden tot snelle verbeteringen.

Om te controleren of de geformuleerde eindkwalificaties behaald worden, heeft de commissie gekeken naar de kwaliteit van eindwerken en de positie van afgestudeerden op de arbeidsmarkt. Ten aanzien van de eindwerken is zij aangenaam getroffen door de hoge kwaliteit van de bachelorscripties. Over de hele linie vormen de theses een duidelijke weerspiegeling van het feit dat het bachelorproject is ingedeeld in voor de student werkbare stappen, leidend tot een zorgvuldige keuze van het onderwerp. De commissie constateerde dat deze onderwerpskeuze vaak aansluit bij de expertise van de staf, evenwel zonder een 'voorgekookte' indruk te wekken. De commissie trof relatief originele, eigen invalshoeken aan en was onder de indruk van de kwaliteit van literatuurstudie, het verrichtte kwalitatieve dan wel kwantitatieve empirisch onderzoek en de stijl van de verslaglegging.

Een aspect dat verder aangescherpt zou kunnen worden is de mate waarin interdisciplinariteit een vereist ingrediënt is van de bachelorscriptie. Het feit dat veel studenten het eigen onderzoek als interdisciplinair bestempelen, terwijl dit veeleer multi- (of zelfs) monodisciplinair is, duidt volgens de commissie op een onjuist begrip van het concept multidisciplinariteit. Eenzelfde punt van kritiek noteerde de commissie voor de masterscripties. Juist in deze eindwerken had de commissie, in lijn met de geformuleerde eindkwalificaties, een steviger aangezet interdisciplinaire perspectief verwacht. Hoewel zij enkele zeer goede masterscripties aantrof, vond zij de kwaliteit van de masterscripties over het geheel genomen die van de bachelorscripties niet overstijgen.

Met betrekking tot de positie van afgestudeerden op de arbeidsmarkt heeft de commissie zich noodgedwongen met name op masteralumni gericht: bachelor alumni zijn op de arbeidsmarkt nog zo goed als onzichtbaar. Masteralumni doen het evenwel goed: zij stromen in in banen op voldoende niveau en komen bovendien terecht in functies die goed aansluiten bij hun opleiding. Ook alumni zelf gaven aan dat zij in hun werkkring veel profijt hebben van hun interdisciplinaire scholing. Dit ondersteunt volgens de commissie zeker de toegevoegde waarde van de opleidingen ASW.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder om:

- de staf-studentratio omlaag te brengen;
- het aantal contacturen te verhogen;
- meer uitdagende lesstof te gebruiken.

Bij brief van 19 juli 2013 heeft de opleiding gemeld reeds verbetermaatregelen te hebben genomen.

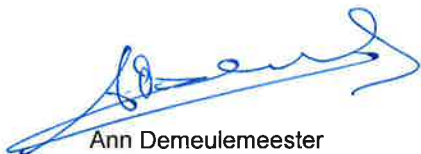
Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit Utrecht te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 18 november 2013 naar voren te brengen. Bij e-mail van 10 december 2013 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van bijlage 2 in het definitieve besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Algemene Sociale Wetenschappen (180 ECTS; variant: voltijd; locatie: Utrecht) van de Universiteit Utrecht te Utrecht. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Arbeid, Zorg en Welzijn (Social Policy and Social Intervention), Jeugdstudies en Multiculturalisme. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2019.

Den Haag, 16 december 2013

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	G
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	G
Eindoordeel		G

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E).

Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	38%	40%	39%	28%	28%	
Uitval na 2jr	42%	44%	42%	31%		
Uitval na 3jr	43%	48%	45%			

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	34%	32%		
Rendement na 4 jaar	74%			
Rendement na 5 jaar				
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar				

Tabel 3: Rendement (totale instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	39%	34%	49%	48%
Rendement na 4 jaar	72%	73%	89%	
Rendement na 5 jaar	87%	85%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar				

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO	SKOw
Percentage	10%	90%	83%	45%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:43
-------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	8.5	8.5	8.5

- Prof. dr. Luk van Langenhove, (voorzitter) directeur van het Institute for Comparative Regional Integration Studies van de United Nations University (UNU-CRIS);
- Prof. dr. Romke van der Veen, (lid) hoogleraar Sociologie van arbeid en organisatie, Erasmus Universiteit Rotterdam;
- Prof. dr. Wouter van Haften, (lid) emeritus hoogleraar Filosofie en geschiedenis van opvoeding, vorming en onderwijs, Radboud Universiteit Nijmegen;
- Prof. dr. Peter Vermeersch, (lid) hoogleraar politieke wetenschap, Katholieke Universiteit Leuven;
- Janneke Bokkes, (student-lid) student Algemene Sociale Wetenschappen, Universiteit van Amsterdam.

Het panel werd ondersteund door dr. Floor Meijer, secretaris (gecertificeerd).